

SOSYAL BİLGİLER - 5

2. ÖĞRENME ALANI EVİMİZ DÜNYA

SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme

SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme

- a) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirler.
- b) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini görselleştirir.
- c) Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini özetler.

1

1. Yaşadığınız ilin göreceli konum özelliklerini göz önünde bulundurarak aşağıdakine benzer bir il tanıtım kartı hazırlayınız.

Göreceli konum: Bir ilin komşu illere, yeryüzü şekillerine, su kaynaklarına, tarihî mekânlarına ve doğal güzelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan kendine has özelliklerinin tümü o ilin göreceli konumunu oluşturur.

Elma diyarı Amasya'ya batıdan komşuyum.
Samsun ile Kırıkkale'yi karadan bağlarım.
En meşhurlarım leblebi ile pirinçtir benim.
Anadolu'da ilk imparatorluk topraklarımdan doğmuştur.
Orta Karadeniz ile Orta Anadolu arasında köprü gibiyim.
(ÇORUM)

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Aşağıda verilen tabloyu yönergeler doğrultusunda doldurunuz.

- Tablonun 2. kısmına göreceli konumun temel özelliklerini ders kitabınızdan da yararlanarak yazınız.
- Tablonun 3. kısmına göreceli konumla ilişkili örnekler yazınız.
- Tablonun 4. kısmına göreceli konumla ilişkili olmayan örnekler yazınız.
- Diğer kısımlarda yazdıklarınızı da dikkate alarak 1. kısma göreceli konumun tanımını kendi cümlelerinizle yazınız.
- Doldurduğunuz tabloyu arkadaşlarınızla paylaşınız.

Tanım (1. kısım)	Temel Özellikler (2. kısım)
GÖRECELİ KONUM	
İlişkili Örnekler (3. kısım)	İlişkili Olmayan Örnekler (4. kısım)

3

1. Ümit, Mete, Yeşim ve Ayaz adlı öğrencilerin yaşadıkları iller ile ilgili verdikleri bilgiler aşağıdaki kutucuklarda yer almaktadır. Kutucukların harflerini kullanarak bu illeri arka sayfadaki dilsiz harita üzerinde işaretleyiniz.

A

Merhaba benim adım Ümit. Benim yaşadığım il; Yozgat ilinin doğusunda, Erzin ilinin batısında yer almaktadır. Yaşadığım ilde Kuzey Anadolu sıradağlarının uzantısı olan Köse Dağları yer almaktadır. Uzunyayla ve Meraküm platoları; ayrıca Kızılırmak, Kelkit, Çaltı vadileri önemli coğrafi oluşumlardır. Önemli akarsuları Kızılırmak, Kelkit Çayı, Tozanlı Çayı, Çaltı Çayı ve Tohma Çayı'dır. Demir, önemli yer altı kaynaklarından biridir. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası ilimizin önemli tarihî mekânlarındandır.

B

Merhaba benim adım Mete. Benim yaşadığım ilin Karadeniz'e kıyısı bulunmaktadır. Doğumuzda Gümüşhane, batımızda Ordu ili bulunuyor. Turkuaz rengi ile oluşan eşsiz görüntüsüyle görenleri hayran bırakan Mavi Göl, ilimizin doğal güzelliklerinden biridir. İlimizdeki en önemli maden yatağı başta Espiye, Tirebolu ve Görele olmak üzere kıyı dağları kesiminde bulunan bakır yataklarıdır. Bedrama Kalesi, Tirebolu Kalesi, Meryem Ana Manastırı ve Şebinkarahisar Kalesi ilimizde bulunan tarihî yerlerdir.

C

Merhaba benim adım Yeşim. Benim yaşadığım il; İzmir'in güneyinde, Muğla'nın kuzeyindedir. Ege Denizi'nin kıyısında yaşıyorum. İlimizin tarımdan sonraki ikinci önemli gelir kaynağı turizmdir. İncir üretiminde Türkiye'de önemli bir yere sahibiz. Zeus Mağarası ve Narlıdere Kanyonu önemli doğal güzelliklerimiz arasındadır. Beyler Kulesi ve Körteke Kalesi önemli tarihî yerlerimizdendir. İlimizin en büyük gölü Bafa gölü olup, Büyük Menderes deltasının güneydoğusundadır.

D

Merhaba benim adım Ayaz. Yaşadığım ilin Yunanistan ve Bulgaristan'a sınırı vardır. Ege Denizi'ne kıyımız bulunmaktadır. Selimiye Camii meşhur tarihî yerlerimizden biridir. Başlıca doğal güzelliklerimiz arasında Meriç Nehri, Gökçetepe Tabiat Parkı, Gala Gölü, Kuru Dağı ve Tunca Nehri bulunmaktadır. İlimizin kuzeyinde Istranca dağları, orta bölümünde Ergene havzası, güneyinde Kuru dağları ve platolar ile Meriç Ovası ve Deltası bulunmaktadır.

5 SOSYAL BİLGİLER

2. Yaşadığınız ilin haritasını komşu illeri de içine alacak şekilde Türkiye haritasından yararlanarak aşağıda verilen kutucuğa çizersiniz.

3. Yaşadığınız ilin göreceli konum özelliklerini dikkate alarak aşağıda verilen boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

Yaşadığım ilin güneyinde, kuzeyinde, doğusunda, batısında illeri bulunmaktadır. Yaşadığım ilin doğal güzelliğine, tarihi güzelliğine ise örnek olarak verilebilir.

4

Verilen yönergeleri takip ederek arkadaşlarınızla beraber aşağıdaki oyunu oynayabilirsiniz.

Oyunun kuralları:

- Sınıf, mevcuda göre 5 kişilik dört, beş ya da altı gruba ayrılır.
- Her kart işaretli yerlerinden kesilir ve karıştırılarak grup üyelerine (her kişiye üç kart gelecek şekilde) dağıtılır.
- Üzerinde "İLK KART" yazan kartı alan kişi kartı okur ve soruyu sorar.
- Doğru cevabı elinde tutan kişi cevabı söyler ve oyun son karta kadar böyle devam eder.

İLK KART

İlk kart bende

Adana'nın batısında, Antalya'nın doğusunda yer alan Sertavul Geçidi ile Orta Anadolu'ya bağlanan ve limanı ile dünya ticaretine açılan il kimde?

Mersin bende

1919'da önemli bir kongreye ev sahipliği yapan, Divriği Ulu Camii'nin de içinde bulunduğu yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin ikinci büyük ili kimde?

Sivas bende

Orta Karadeniz ve Doğu Karadeniz'de yer alan Çambaşı ve Perşembe yaylalarının yer aldığı doğal limanı olan il kimde?

Ordu bende

Adını efsanelere konu olan dağdan alan, Güneyinde Van Gölü'nün yer aldığı, Doğuda Gürbulak Sınır Kapısı ile İran'a açılan il kimde?

Ağrı bende

Peribacaları ile ünlü olan, Göreme Millî Parkı, Karain Güvercinlikleri, Derinkuyu ve Kaymaklı yer altı şehirlerinin yer aldığı il kimde?

Nevşehir bende

Avrupa'ya kara ve demir yolu ile bağlantı sağlayan beş sınır kapısına sahip, Yunanistan ve Bulgaristan sınırı boyunca uzanan il kimde?

Edirne bende

İzmir'in güneyinde, Muğla'nın kuzeyinde yer alan, tarımdan sonraki ikinci önemli gelir kaynağı turizm olan, Zeus Mağarası ve Narlıdere Kanyonu'nun bulunduğu il kimde?

Aydın bende

Türkiye'nin en kuzey ucunda denizin içine uzanan bir burun üzerinde yer alan ve ünlü filozof Diyojen ve efsanevi kadın savaşçılar Amazonlar'ın da kenti olan il kimde?

Sinop bende

Türkiye'nin en doğusunda yer alan Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti, İran ve Ermenistan'a sınır komşusu olan il kimde?

Iğdır bende

Hem Anadolu hem de Avrupa yakasında toprakları bulunan ve bir boğazla ikiye ayrılan Marmara Denizi ve Ege Denizi'ne sınır olan il kimde?

Çanakkale bende

Türkiye'nin en büyük yüz ölçümüne sahip olan, tahıl ambarı olarak bilinen başkent'in güneyinde yer alan il kimde?

Konya bende

El Cezeri'nin memleketi olarak bilinen, geleneksel jirki kilimleriyle meşhur, Cudi Dağı'nın ve Finik Harabeleri'nin yer aldığı, Irak'a komşu olan il kimde?

Şırnak bende

Türkiye'nin merkezine yakın bir konumda bulunan, Türkiye'nin ikinci en kalabalık ili olan ve tavşanı, keçisi ve kedisi ile meşhur il kimde?

Ankara bende

Türkiye'nin güneyinde yer alan batıda Akdeniz, güney ve doğuda Suriye, kuzeybatıda Adana, kuzeyde Osmaniye ve kuzeydoğuda Gaziantep ile çevrili il kimde?

Hatay bende

**SON KART!
OYUN BİTTİ.**

